

IV. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

AKTUALNE PROBLEMY POLSKIEGO I EUROPEJSKIEGO PRAWA OCHRONY KONKURENCJI

Konferencja międzynarodowa, Poznań, 28 października 2005 r.

Organizatorami konferencji były: Katedra Prawa Europejskiego UAM, Katedra Publicznego Prawa Gospodarczego UAM oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Konferencja została zorganizowana dzięki środkom Unii Europejskiej. Wzięli w niej udział pracownicy naukowci z Wydziału Prawa i Administracji UAM, z innych ośrodków naukowych oraz przedstawiciele doktryny i praktyki prawa ochrony konkurencji z Polski i Niemiec.

Tematyka konferencji koncentrowała się wokół trzech podstawowych zagadnień. Część pierwsza, której przewodniczyła prof. dr hab. Bożena Popowska (Kierownik Katedry Publicznego Prawa Gospodarczego UAM), nosiła tytuł „Konkurencja a regulacja” i poświęcona była relacji pomiędzy ogólnym prawem konkurencji a odrębnymi regulacjami sektorowymi. W tej części znalazło się 5 referatów. Doświadczenia przy transponowaniu prawa Unii Europejskiej w wyżej wymienionym zakresie do niemieckiego porządku prawnego omówił prof. dr Siegfried Klaue (były Prezes Federalnego Urzędu Kartelowego RFN), odnosząc się m.in. do uwarunkowań ustrojowych wprowadzania tego typu przepisów. Generalne relacje pomiędzy kompetencjami organu ochrony konkurencji a kompetencjami organów regulacyjnych w Polsce przedstawił dr Piotr Lissoń (UAM), akcentując odmienne cele i różny charakter prawny działań wymienionych organów. Autor zwrócił uwagę na istotną rolę orzecznictwa Sądu Najwyższego w rozgraniczeniu tych kompetencji, czego nie dokonują wyraźnie przepisy prawa.

Trzy kolejne referaty wygłoszone w tej części konferencji dotyczyły rozwiązań szczegółowych. Grzegorz Materna (UOKiK, Delegatura w Warszawie) przybliżył pojęcie przedsiębiorcy w znaczeniu wspólnotowego i krajowego prawa ochrony konkurencji, podkreślając konieczność prowspólnotowej wykładni tego pojęcia przy stosowaniu polskich przepisów. Dr Dieter Jalowietzki (sędzia Sądu Apelacyjnego Berlinie, w stanie spoczynku) wskazał na problemy związane z prawną kwalifikacją działań podejmowanych na rynku przez publiczne instytucje ochrony zdrowia w Niemczech. Działalność tych instytucji została poddana analizie nie tylko w kontekście przepisów niemieckiego prawa konkurencji, lecz również w odniesieniu do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, które w ostatnim czasie ulega istotnym i budzącym kontrowersje zmianom, zmierzającym do wyłączenia tego typu podmiotów spod ogólnych reguł konkurencji. Dr Eryk Kosiński (UAM) zajął się regulacjami obowiązującymi w sektorze transportowym w Polsce, w dziedzinie transportu kolejowego, żeglugi śródlądowej, transportu drogowego, morskiego oraz lotniczego. Wskazał relacje zachodzące pomiędzy szczegółowymi przepisami a ogólnymi zasadami konkurencji oraz podkreślił zbliżanie polskich przepisów do przepisów wspólnotowych.

Drugiej części konferencji, zatytułowanej „Orzecznictwo organów ochrony konkurencji”, przewodniczył prof. dr hab. Marian Kępiński (Kierownik Katedry Prawa Europejskiego UAM). W tej części przedstawiono 5 referatów. Dr Harald Piltz (Urząd Kartelowy Brandenburgii, Poczdam) omówił typowe praktyki ograniczające konkurencję, które wystąpiły po zliberalizowaniu rynku energii w Niemczech. Praktyki te zmierzały przede wszystkim do utrudniania przez byłych monopolistów dostępu do rynku energetycznego innym przedsiębiorcom. Z tym referatem korespondoowało wystąpienie Jarosława Krügera (UOKiK, Delegatura w Poznaniu), poświęcone praktykom ograniczającym konkurencję, występującym w sektorze energetycznym w Polsce. Autor podzielił je na praktyki eksploatacyjne i antykonkurencyjne, wyodrębniając również grupę szczególnych praktyk, jakie ujawniły się po wejściu w życie Prawa energetycznego.

Trzy kolejne referaty wygłosili przedstawiciele Katedry Prawa Europejskiego UAM. Mgr Bartosz Kleban przedstawił problematykę działalności organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w odniesieniu do zakazu praktyk ograniczających konkurencję. W oparciu o orzecznictwo europejskie, wskazał na najbardziej typowe naruszenia prawa występujące w tym obszarze działalności gospodarczej i sformułował postulat poddania umów zawieranych przez wyżej wymienione organizacje szerszej kontroli Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Dr Rafał Sikorski omówił wyłączenia umów o transferze technologii spod ogólnych reguł europejskiego prawa ochrony konkurencji, które wynikają z przepisów rozporządzenia Komisji nr 772/2004, pod-

kreślając zasadność takich wyłączeń. Dr Maciej Mataczyński zarysował problem nadużywania pozycji dominującej w dostępie do Internetu, ukazując orzecznictwo Komisji Europejskiej, które zmierza do liberalizacji tego segmentu rynku, a szczególnie do jego ochrony przed dotychczasowymi monopolistami z branży telekomunikacyjnej.

Ostatniej, trzeciej części konferencji, zatytułowanej „Procedury i sankcje”, przewodniczył dr Edward Stawicki (Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu). Tę część konferencji zdominowały referaty przygotowane przez przedstawicieli UOKiK. Wpływ reformy wspólnotowego prawa konkurencji (opartej na przepisach rozporządzenia nr 1/2003/WE) na system krajowego prawa konkurencji państw Unii Europejskiej omówiła dr Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel (UOKiK, Departament Prawny w Warszawie). Autorka zarysowała zasady funkcjonowania Europejskiej Sieci Konkurencji (European Competition Network, ECN), w tym podział zadań między Komisję Europejską i krajowe organy ochrony konkurencji. Mgr Bartosz Turno (UOKiK, Delegatura w Poznaniu) przybliżył zagadnienie tajemnicy adwokackiej w odniesieniu do postępowań przed Prezesem UOKiK, nie poprzestając na ukazaniu zawłości przepisów proceduralnych, lecz formułując także pewne wskazówki interpretacyjne w omawianym zakresie. Marek Sachajko (sędzia Sądu Rejonowego w Poznaniu) mówił o administracyjnej karze pieniężnej, podkreślając, że stanowi ona jeden z najistotniejszych elementów sankcjonowania naruszeń zakazów praktyk ograniczających konkurencję, zarówno w prawie krajowym, jak i w prawie wspólnotowym. Wynika to nie tylko ze znacznej wysokości kar przewidzianych w przepisach prawa, ale również ze zdecydowanego stosowania tych kar przez właściwe organy, co zapewnia skuteczne przeciwdziałanie naruszeniom reguł konkurencji. Ostatni referat wygłosiła Katarzyna Chachłowska (UOKiK, Delegatura w Krakowie), która omówiła kompetencje Prezesa UOKiK w zakresie zwalczania nieuczciwej reklamy. W referacie znalazła się nie tylko typologia reklam sprzecznych z prawem i dobrymi obyczajami, lecz także przykłady decyzji Prezesa UOKiK w tego typu sprawach. Autorka omówiła kompetencje wymienionego organu wynikające zarówno z przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i z przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Poruszona w referatach tematyka wywołała ożywioną dyskusję. W części pierwszej i drugiej przedmiotem dyskusji był przede wszystkim podział kompetencji organów ochrony konkurencji oraz organów regulacyjnych, w szczególności porównanie doświadczeń w tym zakresie w Polsce i w Niemczech. Zastanawiano się nad problemem, czy potrzebna jest regulacja rynków zmonopolizowanych w sytuacji, gdy następuje ich liberalizacja. Omawiano także kwestię efektywności organów regulacyjnych. W dyskusji wskazano na wątpliwości co do trafności najnowszych orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, odnoszących się do relacji pomiędzy prawami konkurencji a normami prawa regulacyjnego (sprawy *Deutsche Telekom I* z 2003 r. oraz *Deutsche Telekom II* z 2004 r.), w których podważone zostały prawomocne decyzje krajowych organów regulacyjnych. Szczególne zainteresowanie w trzeciej części wywołała problematyka tajemnicy adwokackiej. Głos zabrali m.in. obecni na sali przedstawiciele palestry i judykatury, m.in. sędzia Maciej Dybowski z Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu. Dr Harald Piltz przytoczył doświadczenia niemieckich organów ochrony konkurencji w omawianym zakresie. Ze wszystkim poruszonymi w czasie konferencji zagadnieniami będzie się można niebawem zapoznać, ponieważ referaty ukażą się w publikacji pokonferencyjnej.

Piotr Lissoń